

Per una llei de mecenatge

França, un dels estats més centralistes d'Europa, és un país on tradicionalment l'Estat és molt actiu a l'hora de fer arribar la cultura a tota la societat. El 2003 es va modificar la llei de Mecenatge per contribuir a fomentar-la decisivament. Aquesta llei, considerada com una de les més atractives del món, ha contribuït en deu anys a l'aparició d'una nova forma de ciutadania que possibilita que l'Estat ja no sigui el monopolista del que s'ha donat a anomenar l'interès general, sinó que sigui la societat civil qui pugui decidir o suggerir als governs què interessa i/o què no.

Aquesta llei permet a les empreses deduccions del 60% del total de la donació i un 66% als particulars, i poden arribar al 75%.

Gràcies a la Mission du Mécénat s'ha aconseguit que el 12% de les empreses franceses siguin mecenes, i inverteixin 2.800 milions d'euros en projectes de diversa índole cultural. Cal destacar que aquesta llei ha aconseguit que el 79% de les empreses implicades siguin petites, de forma que ha aconseguit que no només les grans corporacions estiguin involucrades en projectes culturals. El nombre d'empreses mecenes ha passat de 800 l'any 2006 a 159.000 el 2014, i la cultura ja és en aquest moment una de les principals fonts de creació de riquesa de França. Pot ser que sigui per això que es considera que França és el país de la cultura? Com s'explica la gran quantitat d'empreses que participen en projectes culturals? Es pot destacar que a França la cultura ja és una font d'ingressos i de riquesa, i no de despesa.

La crisi que estem patint en els últims anys al nostre país ha provocat la retallada de les subvencions públiques a les nombroses entitats culturals. Aquestes han hagut de recórrer a la iniciativa privada per buscar recursos financers i poder continuar desenvolupant les seves activitats.

El Museu Picasso de París es va crear per la generositat de la família Picasso, i se sosté gràcies a grans mecenes
BERTRAND GUAL / afp (AFP)

Però les empreses, també afectades per la crisi, no han pogut abordar tots els projectes que haurien volgut, entre altres coses per la falta d'una legislació financera i fiscal més aperturista. A Espanya és el Govern central qui decideix què és o no d'interès general, què és o no cultura, i, per tant, controla on poden reinvertir amb beneficis fiscals les empreses.

Però a més limiten els possibles incentius vigents: el 35% de la inversió per a les persones jurídiques i el 30% per a les persones físiques des del 2016.

Però, tot i així, no augmenta el nombre d'empreses interessades en projectes de mecenatge, i diversos projectes culturals, que podrien ser d'interès general i fins i tot font d'ingressos per al mateix Estat, queden al calaix de l'oblit per falta de recursos.

Són nombrosos els col·lectius que exigeixen un canvi a la legislació actual que faciliti l'entrada de capital privat i que suposi, a més, un canvi de mentalitat en la cultura del patrocini a Espanya.

A França s'ha demostrat que la desgravació per recolzar la cultura no només no és una despesa sinó que acaba sent una important font de riquesa i de finançament fins i tot per a l' Estat. Això demostra que el mecenatge és una oportunitat i no un factor de risc, alhora que es fomenta a les empreses projectes de responsabilitat corporativa que tan necessaris són avui dia, a més de la col·laboració empresa/cultura.

Seria interessant analitzar bé el projecte que tenen els nostres veïns, aprendre'n i copiar, si és necessari, el que sigui positiu. Potser algun dia, espero que no gaire llunyà, puguem veure una llei de mecenatge que resolgui les llacunes existents a la normativa vigent, i ofereixi incentius fiscals que permetin que més particulars i empreses donin suport a projectes culturals. Un país ric és, essencialment, un país culte, i encara tenim molt de camí per recórrer.